

Een dag uit het leven van een consultant

Weerstand... Man, dat is lastig! Toch?

Leerlingen die geen zin hebben. Leerlingen die niet willen. Leerlingen die niet gemotiveerd zijn. Welke leerkracht komt ze niet tegen?

En zo ken ik er nog één. Docenten die geen zin hebben. Docenten die niet willen. Docenten die niet gemotiveerd zijn. Welke trainer komt ze niet tegen?

Motivatie en weerstand.

"Wim, ik ben vanmorgen om 8.15 begonnen. Ik heb 7 uren achter elkaar lesgegeven. En jij kent onze leerlingen. Kijk, dan heb ik om 15.00 uur de pijp he-le-maal leeg. En de directie verwacht dat wij daarna nog met aandacht een training volgen? Tot 17.00 uur? Dat kun je toch niet van ons vragen..."

Ja, en wat moet ik daarop zeggen?

En: "Wim, het is trekken aan een dood paard. Ik zit hier omdat de directie dit zo nodig wil. Niet omdat ik hier voor gekozen heb". Men is dan gelukkig nog wel zo gul om aan te geven dat ze mij wél een heel aardige vent vinden, dat ze vinden dat ik het heel goed doe en dat ze bewondering hebben voor de manier waarop ik toch elke keer weer mijn enthousiasme vasthoud, ook al zijn zij dan de puf verloren ... Goed, ik ben blij met het gevoel dat het dus blijkbaar niet aan mij ligt. Maar daarmee heb ik nog geen gemotiveerde en van energie blakende groep docenten voor me.

1-2

Natuurlijk leer ik wel om te gaan met weerstand. Ik weet intussen dat ik op zoek moet gaan naar het verhaal erachter. Maar ook mijn eerste reactie is wel eens dezelfde als die van velen van u: een zekere mate van geërgerdheid, boosheid soms. Ik verlies me wel eens in een strijd waarbij ik de docenten wil overtuigen van het nut van mijn verhaal. Het komt wel eens voor ... ik zeg het hier maar ronduit ... dat ik binnensmonds een repertoire aan verwensingen mompel ... die ik nu ook maar binnensmonds houd.

Laatst had ik een bijeenkomst met een groep docenten in het kader van een vrij lang traject. Er zat weerstand in de groep, dat kon je merken, maar ik kon nog niet echt de vinger leggen op de herkomst ervan. Wat te doen?

Open gooien dan maar, dacht ik. De zon schijnt toch ... "Mag ik vragen, hoe zitten jullie hier? Hoe staat het ervoor met jullie motivatie? En waar ontlenen jullie die motivatie aan? Laten we dat eerst eens verkennen...". Ik gaf ook aan dat ik die vraag niet helemaal voor niets stelde. Dat ik het een en ander had gemerkt en dat bespreekbaar wilde maken. Uit het gesprek dat toen volgde, werd duidelijk wat er nog meer speelde. Dit openlijk bespreken zorgde onmiddellijk voor een hele andere sfeer en dynamiek, de rest van de middag. En het leverde mij ook nog een aantal zeer bruikbare tips op. Ik heb mijn programma nog verder aangescherpt en ik kon enkele keren terugvallen op opmerkingen en tips die de docenten zelf hadden gegeven. Achteraf kreeg ik complimenten over mijn durf om dit onderwerp aan te roeren. Ik had het wel spannend gevonden en de groep blijkbaar ook.

De wijze boeken vertellen ons altijd: "Weerstand wil je iets vertellen, wees er blij mee en gebruik het". Eerlijk is eerlijk, ik kan er nog steeds niet blij mee zijn. Maar ik weet er inmiddels wel mee om te gaan. En de boeken hebben gelijk. *Reageer op weerstand NIET met weerstand, maar reageer op weerstand met NIET-weerstand*. Door het gevoel van weerstand bij de ander te erkennen, blijft diegene niet 'vastzitten' in defensief gedrag, maar wordt uitgenodigd tot verkenning van dat gedrag.

Ik had deze middag weer een zichtbare en uitgesproken bevestiging van die theorie.

De theorie is overigens net zo geldig bij leerlingen. De weerstand van leerlingen kan de docent ook veel vertellen. U gaat te snel of te langzaam, u bent saai, u geeft te moeilijk of te makkelijk les, het is te veel of te weinig. Leg het eens open, vraag er eens naar. U kunt het niet iedereen naar de zin maken, maar wellicht scherpt het u in dat wat u doet. Bij mij werkt het in ieder geval wel zo.

Heb veel plezier ... van de weerstand!

Wim Bos

wimbos@linqueconsult.nl

